

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ  
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**



**Матеріали навчально-методичної конференції  
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ  
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ  
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:  
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ  
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**



**Чернівці 2015**

УДК 61+615.1:378.147 ББК 5:74.58

*Редакційна колегія:*

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Іващук О.І., Сидорчук Л.П. (відповідальний секретар), Федів О.І., Колоскова О.К., Пашковський В.М., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Ходоровський В.М., Ткач Є.П., Ротар О.В., Іващук С.І. (секретар).

**Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 22 квітня 2015 р.). – Чернівці, 2015. – 490 с.**

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

*Усі роботи представлені в авторській редакції.*

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням Вченої Ради Буковинського державного медичного університету (протокол № 7 від 26 березня 2015 року)

© Буковинський державний  
медичний університет, 2015

- Демонструвати уміння спілкуватися з колега ми, хворими та їх родичами з урахуванням їх психологічних особливостей, сприяти створенню здорового психологічного клімату у медичному середовищі, в тому числі стоматологічних закладів.

Досвід, набутий нами під час викладання медичної психології засвідчує, що практичні заняття допомагають майбутньому лікарю-стоматологу пізнати свої особистісні якості та індивідуальні особливості за допомогою тестів, вправ, виробити свою тактику поведінки з хворими, залежно від хвороби, набуті навичок корекції переживань хворого у зв'язку з хворобою, сформувані адекватні взаємовідносини лікаря, медичного персоналу і хворого, моделювати навички професійної поведінки, імідж медичного працівника.

### **ПОКРАЩЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ**

**Н.Д. Яковичук**

*Кафедра мікробіології та вірусології*

*Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці*

Методичне забезпечення навчального процесу в цілому є основним критерієм якісної освіти у вищому медичному навчальному закладі. У зв'язку з переходом Буковинського державного медичного університету на Болонську систему освіти відбулися зміни в навчальних планах, тому проведено оновлення та розробку робочих програм, методичних розробок для викладачів та методичних вказівок для практичних занять і самостійної підготовки, розроблено перелік питань для підсумкових модульних контролів. Викладання мікробіології, вірусології та імунології здійснюється, насамперед, на основі поточного та перспективного планування. На початку навчального року розробляються та затверджуються плани навчально-методичної роботи відповідно до навчальної програми.

Існує взаємозв'язок мотивації досягнень та успіхів у навчанні у студентів стоматологічного факультету. На відміну від традиційного навчання, яке переважно орієнтоване на групу і коли, здебільшого, студенти отримували обмежену кількість навчального матеріалу і викладач чітко визначав, яким чином його треба опрацьовувати, болонська система освіти має цілий ряд переваг, дає змогу студентам використовувати один засіб, кілька або всі можливі засоби, що керовані на самостійний вибір студента.

У відповідності до робочої навчальної програми, яка складена на основі програми «Мікробіологія, вірусологія та імунологія» для студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації спеціальності 7.110106 «стоматологія», ми удосконалили методичні розробки та методичні вказівки для покращення викладення матеріалу згідно навчальної програми. Слід зазначити, що удосконалення методичного забезпечення допоможе студентам самостійно оволодіти практичними навичками, а саме навчитися

чітко інтерпретувати біологічні властивості патогенних та непатогенних мікроорганізмів, а також закономірності їх взаємодії з макроорганізмом та зовнішнім середовищем, визначати методи бактеріологічної і вірусологічної діагностики, етіотропної терапії та специфічної профілактики інфекційних хвороб, пояснювати будову імунної системи організму людини, трактувати основні механізми формування імунної відповіді організму людини та визначати основні типи патологічної реакції імунної системи і зв'язок з виникненням найбільш поширених хвороб людини.

Навчально-методичний матеріал допоможе студентам другого курсу стоматологічного факультету під час їх самостійної підготовки до практичних занять та модульного контролю із загальної та спеціальної медичної мікробіології, медичної вірусології, при підготовці до медичного ліцензійного іспиту «Крок 1. Стоматологія», а також при виконанні ними самостійної роботи.

### **ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ САМОПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ІНТЕГРОВАНОГО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ «КРОК 1. ЗАГАЛЬНА ЛІКАРСЬКА ПІДГОТОВКА»**

**Н.Д. Яковичук, С.Є. Дейнека, В.С. Джурак, А.В. Гуменна**

*Кафедра мікробіології та вірусології*

*Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці*

Беручи до уваги важливість якісної підготовки студентів медичних вищих навчальних закладів України до ліцензійних інтегрованих іспитів, на кафедрі мікробіології та вірусології здійснено написання навчально-методичного посібника згідно навчальної програми для студентів, які навчаються за кредитно-модульною системою III-IV рівнів акредитації «Мікробіологія, вірусологія та імунологія – навчально-методичний посібник». У навчально-методичному посібнику, приведено тестові завдання з усіх основних розділів, які студенти вивчають на кафедрі мікробіології та вірусології: загальної мікробіології, імунології, спеціальної мікробіології та вірусології. Включення тестових завдань до навчально-методичного посібника зумовлене наступним.

В Україні система ліцензійних інтегрованих іспитів є комплексом засобів стандартизованої діагностики рівня професійної компетентності, що є складовою частиною державної атестації студентів, які навчаються за спеціальностями напрямів підготовки "Медицина", що проходять первинну спеціалізацію (інтернатуру) у вищих закладах освіти незалежно від їх підпорядкування. Метою ліцензійного інтегрованого іспиту є встановлення відповідності рівня професійної компетентності студента мінімально необхідному рівню згідно з вимогами Державних стандартів вищої освіти.

Професійна компетентність діагностується як уміння застосовувати знання і розуміння фундаментальних біомедичних наук та основних медичних дисциплін, які є найважливішими для забезпечення допомоги хворому. Тому на даному етапі, без сумніву, важливою є якісна підготовка

ВАЖЛИВІСТЬ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ <i>Н.М. Шумко, Ю.М. Венрюк</i>	211
ДОСВІД МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ УРАХУВАННЯМ СУЧАСНИХ СТАНДАРТІВ ОСВІТИ <i>Л. Б. Шутак, Г. В. Навчук</i>	212
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ НЕЙРОХІРУРГІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ <i>В.Я. Шутка</i>	214
ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНОВЛЕННЯ СТУДЕНТА-МЕДИКА ПРИ ВИБОРІ МАЙБУТНЬОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ <i>О.І. Юрків</i>	215
ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ «МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ» СТУДЕНТАМ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ <i>О.С. Юрценюк, Р.І. Рудницький, С.С. Ротар</i>	216
ПОКРАЩЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ <i>Н.Д. Яковичук</i>	217
ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ САМОПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ІНТЕГРОВАНОГО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ «КРОК 1. ЗАГАЛЬНА ЛІКАРСЬКА ПІДГОТОВКА» <i>Н.Д. Яковичук, С.Є. Дейнека, В.С. Джуряк, А.В. Гуменна</i>	218
ОВОЛОДІННЯ ПРАКТИЧНИМИ НАВИЧКАМИ В БАКТЕРІОЛОГІЧНІЙ ЛАБОРАТОРІЇ СТУДЕНТАМИ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА» <i>Н.Д. Яковичук</i>	219
РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У СТАНОВЛЕННІ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОСВІДОМОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ <i>О.Б. Яремчук, В.Г. Остапчук</i>	220
КУРСОВА РОБОТА – ЯК НАЙВАЖЛИВІШИЙ ЕЛЕМЕНТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ. <i>Е.Ц. Ясинська</i>	222
ОПТИМІЗАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ <i>С.М. Ясніковська</i>	223